

ΣΚΕΨΕΙΣ

ΤΗΣ ΑΜΑΝΤΑΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Παρηγοριά και αντίσταση

Εγνατία Οδός, Θεσσαλονίκη προς Ξάνθη. Τα σημερινά ΚΤΕΛ δεν μοιάζουν με τα λεωφορεία της Ζυράννας Ζατέλη στο «Δικό της αέρα», που έτρεμαν κι έτριζαν. Οι επιβάτες είναι κλεισμένοι στον εαυτό τους. Μόνο το ραδιόφωνο φλυαρεί για το σούπερ πάρτι του Θάνου Πετρέλη και τα γενέθλια του Φιλήμωνα. Τα τραγούδια έχουν μονολεκτικούς τίτλους -«Πάλι» ή «Θέλω»- κι αν κρίνω από τα κορίτσια με τα μακριά νύχια που σιγομουρμουρίζουν στο πίσω κάθισμα είναι επιτυχίες.

Ο δρόμος μπροστά μας είναι ακόμη πιο φλύαρος: Wash Land για τ' αυτοκίνητα, Design your body για την κυτταρίτιδα, Clima Control για την τρύπα του όζοντος, Toy Club για τα παιδιά. Κάτω από τη γέφυρα ένα εξωπραγματικό, σχεδόν σαρκαστικό πολιτικό μήνυμα: «Αντίσταση». Στο βάθος, στα χωράφια, βουλκανιζατέρ και δομικά υλικά, αμμοβολές φορτηγών, αγελάδες και θερμοκήπια. Το ραδιόφωνο τώρα παίζει το «Κάνε μωρό μου κάτι» και μπροστά από τα μάτια μας περνούν βιοτεχνίες κεντημάτων και διαφημίσεις μεταμόσχευσης μαλλιών. Υστερα διαφημίσεις που προτρέπουν: «Ζήσε την εμπειρία του».

Μεταφράζω ελεύθερα αυτό το μήνυμα καθώς το ΚΤΕΛ με τις αθόρυβες αναρτήσεις διασχίζει τη νέα Ελλάδα: ζήσε την εμπειρία του τόπου σου, παρατήρησε τα πανωσπκώματα των ελληνικών σπιτιών, δέξου την ομίχλη που θολώνει το τοπίο έξω από την Ξάνθη, την ήσυχη μελαγχολία των ανθρώπων που ακούνε καταθλιπτικούς αμανέδες στο ραδιόφωνο. Σήμερα θα κλειστούν στο σπίτι για να δούνε Λαζόπουλο, να γελάσουν έως δακρύων με το γκροτέσκο θέαμα της χώρας. Με τις εξελίξεις στα Ζωνιανά και στο σίριαλ Καρβέλα.

Αργότερα στο Φανάρι, στο δρόμο προς Κομοτηνή, μπροστά στις ψαρόβαρκες, ο ορίζοντας καθαρίζει, μαζί και το τοπίο της σκέψης. Η Ελλάδα δεν είναι μόνο μαζική κατάθλιψη, μαζική διαπλοκή. Εχω πρόχειρα δυο τρία αισιόδοξα παραδείγματα από το ταξίδι στη Βόρεια Ελλάδα. Τα τεύχοτά της Ζώγιας στο Κιλκίς και στη Θεσσαλονίκη που εδώ και χρόνια προκηρύσσουν ετήσιο διαγωνισμό διηγήματος και τυπώνουν ιδίους εξόδοις, χωρίς δελτία Τύπου και ανακοινώσεις, τις καλύτερες ιστορίες. Την ταινία του Δημήτρη Κιτσικουόδη «Πολύ μιλάς, πολύ κλάις» που είδαμε στην Κινηματογραφική Λέσχη Αλεξανδρούπολης - μια ξενάγηση στη ζωή και στη γλώσσα των Πομάκων, στην ετερότητα και στον αυτοπροσδιορισμό των μειονοτήτων. Κι ένα φυλλάδιο που έπεσε στα χέρια μας για το Διεθνές Συμπόσιο γύρω από το Βιζυινό. Οργανώθηκε στη Βιζύη από τον φιλόλογο Θανάση Κούγκουλο, με τη συνεργασία ελληνικής και τουρκικής τοπικής αυτοδιοίκησης. Για τη Ζώγια, τον Κιτσικουόδη και τον Κούγκουλο δεν θα διαβάσετε τίποτα στις αφίσες της Εγνατίας. Ωστόσο υπάρχουν. Και παρηγορούν.